

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/V/KSO/2016/379

BETREFT: Aanrekenen van kosten voor digitale werkmiddelen. Vraag tot verduidelijking bij advies CZB/V/KSO/2015/359.

1. PROCEDURE

1.1. Ontvangst: 16 juni 2016

1.2. Verzoeker

[X], Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

1.3. Betrokken school

/

1.4. CZB

Bij e-mail van 16 juni 2016 wordt de vraag aan het secretariaat bezorgd.

Bij e-mail van 28 juli wordt aan verzoeker de datum en locatie van de zitting meegedeeld.

Bij e-mail van 19 augustus laat verzoeker weten wie hem op de zitting zal vertegenwoordigen.

2. INHOUD van de VRAAG

De vraag heeft betrekking op de concrete toepassing van het op 19 mei 2015 door de Commissie uitgebrachte advies CZB/V/KSO/2015/359. In dat advies oordeelt de Commissie dat het platform 'Academic Software' niet behoort tot de basisuitrusting van elke school, die de school zelf moet bekostigen en waarin de overheid tussenkomt door een werkingsbudget toe te kennen, en dat scholen een bijdrage kunnen vragen aan de leerlingen die vrijwillig op het aanbod intekenen.

Inmiddels hebben heel wat katholieke scholen een aanbod gekregen om op het platform in te tekenen. Daarbij rijzen voor verzoeker volgende vragen en onduidelijkheden:

1. In de vraagstelling bij het hoger vermelde advies maakt de vraagsteller een onderscheid tussen een standaardpakket ("alle nuttige software voor de schoolcarrière in het secundair onderwijs") en specifieke technologische software voor bijzondere opleidingen. Op de website van het betrokken platform is een overzicht te vinden van de software die aangeboden wordt in onder meer de basisbundel Het gaat om:

Voor de school (alle computers eigendom van de school)

- Intel McAfee Endpoint Security Suite
- Microsoft Office 2016 Professional Plus (of lagere versie)
- Microsoft Windows 10 Pro Academic Upgrade (of lagere versie)
- Microsoft Windows Server (versie vrij te kiezen)
- Andere Microsoft software nodig voor de werking van de school binnen een Fair Use Policy.

Voor de leerkracht (thuisgebruik)

- McAfee antivirus voor 2 computers
- Microsoft Office 2016 Professional Plus voor 5 computers
- Microsoft Windows 10 Pro Academic Upgrade
- Ondersteuning bij installatie van andere software waar de licentie gratis voor het onderwijs is (onder andere Autocad, 3D Studio Max, Fusion 360, Inventor, Maya, Revid, Archicad, DreamSpark software,...)

Voor de leerling (thuisgebruik en/of BYOD)

- McAfee Anti-Virus voor 2 computers
- Microsoft Office 2016 Professional Plus voor 5 computers
- Microsoft Windows 10 Pro Academic Upgrade
- Ondersteuning bij installatie van andere software waar de licentie gratis voor het onderwijs is (onder andere Autocad, 3D Studio Max, Fusion 360, Inventor, Maya, Revid, Archicad, DreamSpark software,...)

De vraagsteller vraagt of de bovenvermelde software niet behoort tot de basisuitrusting van elke school, die door de school zelf moet bekostigd worden, en wat de criteria zijn om uit te maken of bepaalde software behoort tot de basisuitrusting dan wel tot specifiek technologische software.

2. De offerte die aan de scholen wordt voorgelegd vermeldt dat de basisbundel genomen moet worden door 100% van de leerlingen. Dit lijkt haaks te staan op de oorspronkelijke stelling dat leerlingen van de deelnemende scholen niet verplicht worden in te tekenen op het platform en dat het de leerlingen dus vrij staat om de betrokken software elders aan te schaffen.
3. De overeenkomst die de scholen wordt voorgelegd heeft een duurtijd van 3 jaar. De kostprijs wordt berekend op basis van het aantal leerlingen in het eerste jaar. Het leerlingenaantal fluctueert uiteraard per schooljaar, waardoor bij een dalend leerlingenaantal de school wordt geconfronteerd met een meerkost. Verzoeker merkt ook op dat er in de vraagstelling bij het hoger vermeld advies is gesteld dat de betaling van het platform per jaar wordt afgerekend, wat doet vermoeden dat het niet de bedoeling is dat de school zich voor meerdere schooljaren vastzet.
4. De voorgelegde offerte gaat uit van een prijs van 4,95 euro per trimester per leerling (= 14,85 euro) terwijl er in de vraagstelling bij het hoger vermeld advies sprake is van 1 euro per leerling per maand (dus maximum 12 euro als een volledig jaar zou worden aangerekend). Op één jaar tijd gaat het dus om een prijsstijging van 23,75% of zelfs meer (indien daarvoor geen volledig jaar zou zijn aangerekend). Een dergelijke prijszetting roept bij de vraagsteller vragen op.

De vraagsteller heeft nog de volgende bekommernis. Schoolbesturen moeten al heel erg op hun hoede zijn om de consequenties van de offerte vooraf volledig te kunnen doorgronden. Bovendien rust het financiële risico volledig bij het schoolbestuur. Het

heeft er dan ook alle baat bij dat alle leerlingen van de scholen die onder het schoolbestuur ressorteren, intekenen én dat er geen onbetaalde schoolrekeningen zijn. Voor een gezin met meerdere schoolgaande kinderen loopt de kost die gepaard gaat met de aangeleverde software wel op. Dit kan een struikelblok zijn. Een andere struikelblok kan zijn dat een school meer leerlingen heeft die de schoolrekening niet kunnen betalen dan het geschatte aantal van 3 à 5 %, waarvoor een sociale clausule wordt ingelast.

De vraagsteller zou graag het standpunt van de Commissie kennen om zijn scholen verder te kunnen informeren omtrent deze zaak.

3. ZITTING COMMISSIE

3.1. Datum en uur: 12 september 2016 (om 13 uur).

3.2. Kamer

Kamer bevoegd voor het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding

3.3. Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet- XIII-Mozaïek en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Bengt Verbeeck, voorzitter.

Hilde Timmermans, Thijs Streng, Etienne Becuwe en Jean Dujardin, leden.

3.4. Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

- Voor verzoeker:

- [Y], stafmedewerker

- [Z], pedagogisch begeleider

3.5. Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld betreffende bevoegdheid en advies.

4. ADVIES VAN DE COMMISSIE

4.1. Regelgeving

** Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele rechten van 19 december 1966.*

Artikel 13 bepaalt dat de Lid-Staten zich engageren om het middelbaar onderwijs door middel van alle passende maatregelen en in het bijzonder door de geleidelijke invoering van kosteloos onderwijs, voor ieder beschikbaar en algemeen toegankelijk te maken.

** Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989.*

Artikel 28 bepaalt dat de Lid-Staten het recht erkennen van het kind op onderwijs en teneinde dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, ervoor te zorgen de ontwikkeling van het secundair onderwijs aan te moedigen, voor ieder kind beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken en passende maatregelen te nemen zoals de invoering van

gratis onderwijs en het bieden van financiële bijstand indien noodzakelijk.

** Grondwet.*

Artikel 24, § 3, eerste lid: “De toegang tot het onderwijs is kosteloos tot het einde van de leerplicht”.

** Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek van 13 juli 2001.*

Artikel V.25. De Commissie beslist over de gegrondheid van klachten van belanghebbenden inzake :

1° de internationaalrechtelijke en grondwettelijke beginselen inzake de kosteloosheid van het onderwijs, de beginselen vermeld in artikel 27 van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997, artikel 35 van de codificatie betreffende het secundair onderwijs, en artikel 6, 6°, van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding en de bijdrageregeling bedoeld in artikel 27bis en 27ter, § 1, van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997;

2° de bepalingen van artikel 51 van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997, van artikel 7 tot en met artikel 10 van de codificatie betreffende het secundair onderwijs, van artikel 14bis van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding, van artikelen 95bis tot en met 95sexies van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs II en van artikelen 120 tot en met 125 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;

3° ...

Artikel V.26. De Commissie kan vragen van belanghebbenden behandelen over de aangelegenheden bedoeld in artikel V.25, eerste lid.

** Codex Secundair Onderwijs*

Artikel 7. Een schoolbestuur mag informatie verstrekken over het eigen opvoedingsproject en het onderwijsaanbod, maar het mag geen oneerlijke concurrentie voeren.

Artikel 9. Een schoolbestuur kan handelsactiviteiten verrichten, voorzover deze geen daden van koophandel zijn en voorzover ze verenigbaar zijn met zijn onderwijsopdracht.

Artikel 10. Een schoolbestuur dat sponsoring of mededelingen die rechtstreeks of onrechtstreeks ten doel hebben de verkoop van producten of diensten te bevorderen, toelaat, waakt erover dat :

1° door het schoolbestuur verstrekte leermiddelen vrij blijven van bedoelde mededelingen;

2° activiteiten vrij blijven van bedoelde mededelingen, behoudens indien deze mededelingen louter attenderen op het feit dat de activiteit of een gedeelte van de activiteit ingericht werd door middel van een gift, een schenking of een prestatie om niet of verricht onder reële prijs door een bij name genoemde natuurlijke persoon, rechtspersoon of feitelijke vereniging;

3° sponsoring en bedoelde mededelingen kennelijk niet onverenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taken en doelstellingen van de school;

4° sponsoring en bedoelde mededelingen de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en onafhankelijkheid van de school niet in het gedrang brengen.

Artikel 35.

In het door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd voltijds secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd.

Na overleg binnen de participatieraad of de schoolraad bepalen de schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend. Deze regeling wordt door middel van het school- of centrumreglement aan de ouders of aan de personen die de minderjarige leerling in rechte of in feite onder hun bewaring hebben, dan wel aan de meerderjarige leerling meegedeeld.

Artikel 36.

De kosten van het onderwijs, verstrekt in scholen en centra of afdelingen voor onderwijs, tot stand gebracht door openbare of private personen, vallen ten laste van de schoolbesturen. Aan de gefinancierde of gesubsidieerde scholen en die aan de bij de decreet en uitvoeringsbesluiten gestelde voorwaarden voldoen, verleent de Vlaamse Gemeenschap salarissen, salaristoelagen en werkingsbudget.

Artikel 37.

Jaarlijks wordt een forfaitair werkingsbudget verleend om de kosten te dekken die verbonden zijn aan de werking en de uitrusting van de school, aan het kosteloos verstrekken van leerboeken en schoolbehoeften aan de leerplichtige leerlingen en aan de uitgaven voor de financiering van de investeringen.

Art. 111.

§ 1. Elk schoolbestuur maakt voor elk van zijn scholen een schoolreglement op waarin de rechten en plichten van elke leerling worden vastgelegd.

...

Art. 112.

In het school- of centrumreglement moeten, voor zover van toepassing, minimaal de volgende onderdelen worden opgenomen :

...

6° de financiële bijdrageregeling voor de betrokken personen, de mogelijke afwijkingen en de contactpersoon binnen de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen voor vragen of opmerkingen dienaangaande;

...

12° de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring;

** Omzendbrief SO 78 van 27 november 2001 betreffende zorgvuldig bestuur in het secundair onderwijs.*

4.2. Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij, rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving, bevoegd is.

4.3. Advies

4.3.1. Kosteloosheid. Algemeen.

De grondwet waarborgt de kosteloze toegang tot het leerplichtonderwijs. Uit de grondwet en de regelgeving secundair onderwijs volgt dat er in het door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde secundair onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Dit wordt bevestigd door het Arbitragehof (thans: het Grondwettelijk Hof) in zijn arrest nr. 28/92 van 2 april 1992. De regel van de kosteloze toegang tot het onderwijs impliceert dat de basiskosten voor het verstrekken van onderwijs ten laste vallen van de publieke of private personen die het initiatief nemen om onderwijs aan te bieden. Zij kunnen daarvoor wel door de gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd worden (cf. art. 36 Codex Secundair Onderwijs).

De regel van de kosteloze toegang houdt geen recht op volledige kosteloosheid van het secundair onderwijs in. In genoemd arrest blijkt dat in de huidige stand van de regelgeving op het niveau van het secundair onderwijs de scholen van de ouders en de meerderjarige leerlingen wel een bijdrage kunnen vragen voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten en vormen van dienstverlening. Uitgesloten zijn evenwel kosten die behoren tot de basiskosten voor de organisatie van hedendaags onderwijs en een onderdeel vormen van de

openbare dienstverlening van elke door de overheid gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling.

Voor goederen en diensten waarvoor een bijdrage kan worden gevraagd mag niet meer worden aangerekend dan de kosten van de geleverde goederen of prestaties. Deze kosten moeten kunnen worden verantwoord, onder meer vanuit de eigenheid van de doelgroepen in het secundair onderwijs. De gevraagde bijdragen moeten het kenmerk behouden van een kostprijs. Dat veronderstelt enerzijds dat het gaat om door de school effectief gemaakte kosten en anderzijds dat het goederen of diensten betreft die de betrokken leerling effectief heeft ontvangen.

Er moet een lijst worden opgesteld van de bijdragen die van de ouders kunnen worden gevraagd. Deze lijst moet voor overleg aan de schoolraad worden voorgelegd en bij inschrijving of voor de start van het schooljaar via het schoolreglement aan de ouders worden meegedeeld. De regeling moet ook de mogelijkheid tot het toestaan van afwijkingen vermelden. Onder afwijkingen worden specifieke maatregelen of tegemoetkomingen verstaan voor financieel minder gegoede gezinnen. Deze regeling moet voor overleg aan de schoolraad worden voorgelegd en via het schoolreglement aan de ouders worden meegedeeld.

4.3.2. Kostenbeperking in het secundair onderwijs. Kostenraming en ouderinformatie.

Het secundair onderwijs mag dan niet verplicht kosteloos zijn, dit belet niet dat “passende maatregelen voor het invoeren van gratis onderwijs” voor dat onderwijsniveau behoren tot de doelstellingen van het Kinderrechtenverdrag (art. 28, § 1, b). Met haar beleid voor kostenbeperking en bevordering van gelijke kansen wil de Vlaamse Gemeenschap genoemde doelstelling van het kinderrechtenverdrag invulling geven. Het komt elke inrichtende macht toe om zich met passende maatregelen in dit gemeenschappelijk beleid in te schrijven.

Een eerste stap in de ontwikkeling van een beleid van kostenbeperking ligt op het niveau van informatie en inspraak. Zo is decretaal voorgeschreven dat de lijst van de voor de ouders te verwachten geldelijke bijdragen voor overleg aan de schoolraad voorgelegd worden. De regelgeving waarborgt daarmee het recht van inspraak bij het beoordelen van de noodzaak of het verantwoorde karakter van bepaalde kosten en het vaststellen van de hoogte daarvan. Van dit overleg kan gebruik worden gemaakt om op school een beleid en een cultuur van kostenbeperking uit te werken en te stimuleren. Het komt de schoolraad toe om aan de achterban van de schoolraad passende informatie te verstrekken over het gevoerde overleg en het daaruit voortkomend beleid.

De bijdrageregeling wordt in het schoolreglement opgenomen. De bijdrageregeling kan uiteraard geen uitgavenposten bevatten die ten laste vallen van de instelling. Verder moet, om aan de betrachtingen van de decreetgever en de noden van de ouders te voldoen, de bijdrageregeling volledig zijn en zo nauwkeurig als bij de aanvang van het schooljaar mogelijk is. Alle redelijkerwijze te verwachten bijdragen moeten worden vermeld. Een goede regeling zal ook transparant zijn opgesteld. Dat veronderstelt onder meer dat een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen verplichte en facultatieve bijdragen en de activiteiten die daar onder horen.

4.3.3. Toepassing.

4.3.3.1. In het dossier CZB/V/KSO/2015/359 sprak de Commissie zich op vraag van de aanbieder van het platform ‘Academic Software’ uit over de conformiteit van het project met de principes inzake zorgvuldig bestuur in het secundair onderwijs. Het platform, waar leerlingen van aangesloten scholen voor een vast bedrag een brede bibliotheek aan software

kunnen verkrijgen, wordt aan de school verkocht tegen een kostprijs die wordt vastgesteld in functie van het aantal aangesloten leerlingen.

Onder verwijzing naar haar eerdere uitspraken omtrent deze materie stelde de Commissie dat het pakket geen software betreft die tot de basisuitrusting van elke school behoort en door de school kon aangeboden worden als een geïndividualiseerd werkmiddel waarvan de kostprijs aan de leerlingen kan worden aangerekend. De Commissie stelde op basis van de voorgelegde stukken vast dat intekenen op het platform door de leerlingen steeds op vrijwillige basis zou gebeuren en dat indien het beschikken over het softwarepakket verplicht zou worden voorgeschreven, men de vrijheid behoudt het product langs een andere weg aan te schaffen. Het aanbod van het softwarepakket in de school kon volgens de Commissie worden beoordeeld als een vorm van dienstverlening verwant met het ter beschikking stellen van verplichte leermiddelen.

De Commissie beoordeelde het initiatief als zijnde in overeenstemming met de principes inzake zorgvuldig bestuur.

4.3.3.2. Het voorwerp van de voorliggende vraag betreft een aanbod dat inmiddels door een aantal scholen werd ontvangen om in te tekenen op het 'Academic Software'-platform. In de offerte wordt onder verwijzing naar het hoger genoemde advies van de Commissie, gesteld dat de software die ter beschikking wordt gesteld in het Academic Software-concept, integraal mag worden doorgerekend aan de leerlingen.

Met de vraagsteller stelt de Commissie echter vast dat de voorwaarden opgenomen in het aanbod aan de scholen op een aantal belangrijke punten verschillen van de algemene voorwaarden zoals ze aan de Commissie werden voorgelegd in het kader van hoger genoemd dossier. Zo wordt in de offerte vermeld dat de basisbundel moet genomen worden door 100% van de leerlingen, daar waar er eerder sprake van was dat leerlingen van de deelnemende scholen niet verplicht zijn in te tekenen op het platform. Daarnaast lijkt de lijst met software inbegrepen in het aangeboden pakket niet helemaal te corresponderen met wat indicatief werd aangegeven in de eerder voorgelegde algemene voorwaarden. Ook van de modaliteit dat de overeenkomst een duurtijd van drie jaar heeft, waarbij de kostprijs voor de school bepaald wordt op basis van het leerlingenaantal in het eerste jaar, was in het kader van het dossier CZB/359 geen sprake. Dat in de kostprijs per leerling naast de software voor alle computers van de school, ook de software voor de leerkracht thuis is inbegrepen, is voor de Commissie eveneens een nieuw gegeven. Naar het oordeel van de Commissie wijkt het aanbod dat nu aan de scholen wordt gedaan daarmee dermate af van een aantal essentiële uitgangspunten van de vraag die werd voorgelegd in het dossier CZB/359, dat het daarin uitgebrachte advies in de voorliggende context niet nuttig kan worden ingeroepen. In het licht van de hiernavolgende overwegingen is het niet denkbaar dat de Commissie op grond van de nu voorliggende gegevens tot een gelijkaardig advies zou gekomen zijn. Met de verwijzing naar voormeld advies wordt bij de scholen dan ook geheel ten onrechte de indruk gewekt dat het doorrekenen van kosten aan de leerlingen onder de voorgelegde voorwaarden zou kunnen rekenen op de goedkeuring van de Commissie. De wijze waarop in dit verband wordt omgegaan met een advies van de Commissie door de aanbieders van het softwarepakket wordt door de Commissie ten zeerste betreurd.

Onverminderd het bovenstaande, benadrukt de Commissie dat een duidelijk onderscheid dient gemaakt te worden tussen wat contractueel tot stand komt tussen de betrokken firma en de school enerzijds en het beleid van de school met betrekking tot het aanrekenen van kosten aan de leerlingen anderzijds. Het komt de Commissie enkel toe zich over dat laatste uit te spreken. Welke voorwaarden ook gestipuleerd zijn in de overeenkomst die wordt gesloten met de aanbieder van het softwareplatform, scholen zullen steeds voor ogen moeten houden dat zij er in hun kostenbeleid ten opzichte van de leerlingen toe gehouden zijn zich te conformeren aan onderstaande principes. De beperkingen die hieruit voortvloeien maken dat scholen zich goed

bewust dienen te zijn van de risico's die zij op zich nemen vooraleer zich contractueel te verbinden.

4.3.3.3. In vroegere adviezen was reeds aangenomen dat specifieke software in een welbepaalde studierichting kan worden voorgeschreven als verplicht leermiddel waarvan de kostprijs aan de leerlingen kan worden aangerekend voor zover het gebruik ervan voldoende geïndividualiseerd verloopt (CZB/V/KSO/2003/14; CZB/V/KSO/2007/161). Op basis van de voorgelegde stukken in het dossier CZB/359 heeft de Commissie gesteld dat het voorliggende softwarepakket als geïndividualiseerd werkmiddel kon worden aangeboden. De Commissie onderstreept hierbij nogmaals dat keuzes voor een pedagogisch project en de daarmee samenhangende leermiddelen tot de autonomie en de pedagogische vrijheid van het schoolbestuur behoren.

Software die tot de basisuitrusting van elke school behoort, die de school zelf moet bekostigen en waarin de overheid tussenkomt door een werkingsbudget toe te kennen, kan evenwel niet aan individuele leerlingen worden aangerekend (CZB/V/KSO/2007/161, CZB/V/KSO/2010/273, CZB/KL/KSO/2011/288 en CZB/V/KSO/2012/307). De vraagsteller vraagt of de software in het pakket dat aan de scholen wordt aangeboden, geen basisuitrusting betreft. De Commissie acht het niet aangewezen dat zij in dit verband limitatief zou aangeven wat wel en niet tot de basisuitrusting van een school behoort. De Commissie stelt hier als principe voorop dat software waarvan niet in redelijkheid denkbaar is dat een hedendaagse school op een normale wijze kan functioneren zonder erover te beschikken, niet aan individuele leerlingen kan worden aangerekend.

4.3.3.4. Indien een school beslist om het softwarepakket als geïndividualiseerd werkmiddel aan te bieden, dan geldt het in eerdere adviezen en beslissingen neergelegde principe dat vrijwilligheid daarbij de regel is. Wanneer de school zou voorschrijven dat leerlingen verplicht over het softwarepakket moeten beschikken, moet men de vrijheid hebben om het softwarepakket op eigen initiatief langs een andere weg aan te schaffen.

In de offerte die de scholen ontvingen is de voorwaarde opgenomen dat de basisbundel moet genomen worden door 100% van de leerlingen. Gelet op het principe dat ten opzichte van de leerlingen de vrijwilligheid moet gelden, kan deze voorwaarde dan ook enkel de school verbinden. Een school die met de betrokken firma onder deze voorwaarde een overeenkomst sluit, dient er zich bewust van te zijn dat hieruit enkel financiële verplichtingen in haren hoofde kunnen voortvloeien. Nu zij immers op haar beurt in geen geval de leerlingen kan verplichten in te tekenen op het platform, zal zij daarmee bereid moeten zijn een financieel risico te dragen.

Indien een school leerlingen wil verplichten om over een toegang tot het leerplatform te beschikken en de kostprijs daarvan wenst aan te rekenen, dan moet de school bovendien de daartoe geëigende procedure volgen. Dit betekent dat die kost in de bijdrageregeling van het schoolreglement moet worden opgenomen en dat hierover voorafgaand overlegd is in de schoolraad.

4.3.3.5. Voor het ter beschikking stellen van het softwarepakket kan de school de leerlingen slechts de werkelijke kostprijs aanrekenen. Dat impliceert dat er een verband moet zijn tussen het gevraagde bedrag en de daaraan gekoppelde dienstverlening aan een individuele leerling. In geen geval kan een school, die ertoe gehouden is voor het softwarepakket te betalen op basis van 100% van de leerlingen, de kost voor leerlingen die niet intekenen op het aanbod via de school afwentelen op de leerlingen die zich daartoe wel engageren.

4.3.4. *De Commissie komt tot volgend advies:*

De Commissie bevestigt haar standpunt dat het softwarepakket, voor zover het geen software bevat die tot de basisuitrusting van elke school behoort, als geïndividualiseerd werkmiddel kan worden aangeboden waarvan de kostprijs aan de leerlingen kan worden aangerekend. Leerlingen kunnen echter niet verplicht worden het pakket via de school aan te schaffen: intekenen gebeurt steeds op vrijwillige basis.

Het door de school aangerekende bedrag dient steeds in verband te staan met de dienstverlening aan een individuele leerling.

Het is in het licht van deze principes dat iedere school voor zich zal moeten uitmaken of zij zich onder de voorgelegde voorwaarden contractueel verbindt met de aanbieder van het softwareplatform.

Brussel, 12 september 2016

Frederik Stevens
Waarnemend Secretaris

Bengt Verbeeck
Voorzitter